

N:o 5.

Af Herr **Stråle**: *Om anvisande af ett reservationsanslag å 100,000 kronor att utgå såsom bidrag till uppförande eller förändring af tingshus i domsaga, der Kongl. Förordningen den 17 Maj 1872 hädanefter vinner tillämpning.*

Genom Kongl. Förordningen den 17 Maj 1872, angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting, har otvifvelaktigt ett stort steg tagits till förbättring uti domstolsväsendet på landsbygden. Fördelarne af häradsrättens nästan månatligen återkommande sammanträden komma dock ännu, ty värr, endast ett jembörelsevis mindre antal tingslag till godo.

Emellertid fortgå på flera ställen bemödanden att bereda jemväl andra domstolsområden ifrågavarande viktiga förmån; men bland mötande svårigheter och hinder för ändamålets vinnande torde oftast frågan om byggnadet eller inlösen af tingshuset för det nya, af flera eller färre härader bestående tingslaget framträda.

Man åberopar nemligen icke utan skäl att inom de särskilda häraderna eller tingslagen, tingshus redan äro uppförda eller förhyrda för ett pris, som understiger den kostnad de byggnadsskyldige skulle få vidkännas för deltagande i en nybyggnad eller inlösen. Såsom obillig anser man ock den grund gällande lag innehåller beträffande skyldigheten att bygga tingshus.

Denna skyldighet är för närvarande lagd på jorden med undantag för säterier och ladugårdar, afhysta rå- och rörshemman, prest- och klockarebol samt lotshemman. Frågan om förändring af denna grund har vid riksdagarne länge utgjort föremål för representationens öfverläggningar. Och om man äfven varit ense om rättvisan och billigheten deraf att ifrågavarande onus bör drabba så väl de undantagna fastigheterna, som åtskilliga andra beskattningsföremål; så har man dock icke kunnat förena sig om en ny

grund för skyldighetens utgörande, likasom man funnit det vara betänkligt att öfverflytta hela byggnadsskyldigheten på staten.

Man må nu vara af hvilken åsigt som helst uti sistnämnda hänseenden, så lär det skäligen böra befaras, att frågan icke blifver löst under den aldra närmaste tiden och innan ett eller annat likartadt, på jorden hvilande onus, såsom t. ex. vägbyggnadsskyldigheten, blifvit regleradt.

Vid sådant förhållande skulle, efter mitt förmenande, författningens ändamål mera allmänt lättare och hastigare vinnas och ytterligare åtskilliga af flera härader bestående domsagor kunna ordnas till ett eller två tingslag, om det allmänna lemnade bidrag till byggnadsskyldighetens fullgörande; och jag hemställer derföre:

att Riksdagen behagade ställa ett reservationsanslag af 100,000 kronor till Kongl. Maj:ts disposition, att, i den mån Kongl. Maj:t anser sådant lämpligt, utgå såsom bidrag till uppförande eller förändring af tingshus, arkiv samt rum för domare, nämnd och åklagare, i domsaga der Kongl. Förordningen den 17 Maj 1872 hädanefter vinner tillämpning.

W. Stråle.

N:o 6.

Af Herr **Grafström**: *Om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande ändring i gällande bestämmelse angående presterliga sysslors tillsättande.*

Föregående riksdag hade jag äran framställa ett förslag till förändring i de presterliga befordringslagarne. Jag utgick från den grundsatsen, att, då den rätt att kalla fjerde profpredikant, som tillkom vissa församlingar, icke rimligen kunde i längden förvägras alla, och då den sista återstoden af jus indigenatus, som ännu funnes kvar, eller presterskapets inskränkning till